

PRATUM, que ha conservat la -R- en el seu lloc originari, en tots ells, llevat de (1) i (2), en els quals s'ha traslladat a la 2ª síl·laba, per una transposició que és fàcil i freqüent sobretot entre síl·labes àtones: pretòniques totes dues. Això salta a la vista en els parònims occitans (on si hi hagués hagut -TR- originari hauria esdevingut *tr*), fins al punt que en el (7) té al costat un lloc menor *La Pradina*. És evident que aquest és un dim. de PRATA 'prada'. I queda clar, doncs, que tots els 6 casos de *Pradinàs*, *Padrinàs* són derivats d'aquest PRATINA; sigui com augmentatiu en -ACEUM, que és el que dóna a entendre el (4), de l'isàvena, almenys en les variants 4') i 4''); o sigui com a col·lectiu plural en -ARES, com si diguéssim «uns conjunts de pradines»: que és l'explicació semàntica més natural; i en el 4') i 4'') hi hauria ultracorrecció de -às (< -ARES) en -aç o *asso*. I si no, hi hauria -ACEU en aquests, i -ARES en tots els altres (àdhuc en el (4), si fem atenció al 4'') i 4'''). En tot cas la base és PRATINA derivat femení de *Prat*; i no pas PATRINU derivat de PATER, que ben mirat donaria un sentit bastant absurd per a un NL.

PRATINA potser va existir també com NL en el Princ.; en podria ser una romanalla: «Costa i Font del *Padrina*» que tinc anotats en te. Cambrils d'Odèn (XXXVIII, 162.3, 163). En tot cas, en plural apareix també a Mallorca. Aquí en nombre plural, i amb el trasllat de la -R- que hem admès per als noms en estudi present.; en el vol I, dubtàvem a acceptar la conclusió que vingués de PRATU, -INA, sobretot perquè ja el trobàvem amb la *r* transposada, en docs. del S. XIII; però ara jo diria que en dubtàvem a tort, perquè en terra de substrat mossàrab, i filtrat per l'àrab, el trasllat de la R era forçós: l'àrab repudia tota inicial d'oclusiva més líquida, mentre que admet -*dr*- intern; recordem les alteracions que infligí a FRAGA i FRANCU (> *Afrānc*, -*ng'*); també a Mallorca es troba aquest nom en sing., *Padrina* en les mencions del S. XIII. En tot cas destriem tot això sense vacil·lar, del tipus PARIETINA > *pardina*, -*ines* (DECat. VI, 290.1).

Sembla clar que, en el fons és nom inconnex amb el nostre, el de l'alta Itàlia (5), per més que hi hagi una mica de convergència, que induïa a relacionar-l'hi, *Pedrinate*, poble agre. a Mendrisio, a l'extrem Sud del cantó Ticino, Suïssa italiana. Del qual donen notícies Flechia (*Di Alc. Nomi dell'It. Superiore*, 437), Holder (s.v. -*atis*), Salvioni (*Boll. S. Svizz. It.* 1900, 96), Rohlf's (*Studien zur roman. Namenkunde* 159); i Camprovo (*Sulle Strade del Mendrisiotto*, 1958, p. 45 i 126).

Entre tots trobo que apareix *Pedreate* 1291, *Pedernate* 1335, *Pedrenate* 1424 i 1490, *Pedrinate* 1426. En tot cas, consta, doncs, que fou sempre Pe-amb e, i terminant, doncs, en -ATE, des de l'origen; deu pertànyer al grup de NLL pre-romans indoeuropeus en -ATE, tan abundós en els dos costats dels

Alps occidentals. Inconciliable tot això, ja es veu, amb el nostre tipus PRATINA / PATR-, -ARES. També sembla dubtós que pugui venir de it. *petrina* 'pedreta' (Salvioni) o d'un NP PETRINUS (derivat de PETRUS 'Pere') (Flechia, Rohlf's), majorment donat el caràcter molt antic, i pre-romà, del tipus en -ATE. Essent aquest cèltic, o celtoide, em pregunto si no fóra possible fer-lo venir del cèltic *petor* (ieir. K^UETU^{OR} 'quatre') amb sufix -INO. En tot cas, hem de descartar-lo del problema i del nostre *Pradinàs* / *Padrinàs*, com a qüestió independent, i segurament del tot inconnexa.

¹ No figura en el cens de 1359 (p. 55, on hi ha Lavança, Nabiner, Artedó, Cornellana, Tuxén etc.).—² Evidentment el mateix lloc que el Spill de Cho.: pel context es veu que en el Cpbr. d'Assua els dos passatges parlen del mateix indret, que l'original devia escriure adès *Padrinaç* (amb -ac = -aç), adès *Padrinas*, i el copista devia copiar i pronunciar inexactament.

Padrines, V. Vol. 220-1, i apèndix a *Padrinàs Padul(l)s*, *Padulacs*, V. *Paül Padullers*, V. *Pedullers*

PAELLA

El nom del recipient i estri culinari *DECat.* VI, 158a-52-b7) apareix aplicat en toponímia menor, sovint a turonets de forma comparable: *La Paella* SdUrg. (te. Castellciutat, XXXVII, 180.16); L'Alt de *paella* te. Castalla, en llocs fronterers del castellà, veig *Lloma la Paella* (Real de Montroi xxx, 159.3) en concurrència amb *Sartenilla* que sembla deriv. del sinònim cast. *sartén* (cf. però, *DECH* v, 172-173, *sarteneja*). També designant les voltes reiterades d'un camí o clotada com en els *Revolts de la Paella* de la carretera de Barcelona a Sant Medir i Sant Cugat (ja així ho recordo de 1912).

La febõta de paelâes, te. Alcoleja (XXXV, 53.12). Barranc del *Paeller* (te. Vila Vella de Nules, XXIX, 189.18).

-PAGÈS

(de PAGENSIS, «situat a la ruralia del pagus»: (DECat. VI, 165b56-167b43).

Castellpagès, antic lloc del Segrià que donà origen a Vilanova de la Barca (antigament *Vilanova de Castellpagès*). *Castellpagès* pròpiament significa «castell que ja es troba en el *pagus ilderdensis*».

DOC. ANT.: 1212: *Castro Pagesio qui vocatur Villa Nova* (Miret, *TemplH.*, 348).